

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

*ИНСТИТУТА ЗА МЕТРОЛОГИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2019. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

**ИНСТИТУТА ЗА МЕТРОЛОГИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2019. ГОДИНУ**

Број: 03-16-1-621/20

Сарајево, јун 2020. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	5
	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	5
	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	7
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	9
1.	КРИТЕРИЈУМИ	9
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА	9
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	10
4.	БУЏЕТ	11
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	11
5.1	Преглед расхода и издатака из буџета	11
5.1.1	Службена возила	12
5.1.2	Уговори о дјелу	12
5.2	Преглед прихода и примитака	13
5.3	Биланс стања	13
5.4	Преглед динамике запошљавања	14
6.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	14
6.1	Набавка опреме за калибрацију	14
6.2	Набавка еталонског сета	16
7.	ОСТАЛО	17
7.1	Донације	17
8.	КОМЕНТАРИ	18
	ПРИЛОЗИ	18

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Института за метрологију Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Институт)** која обухватају: биланс стања на 31.12.2019. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Института приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2019. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI). Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од **Института** у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство **Института** је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз

финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услијед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услијед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донесене на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услијед преваре је већи од ризика насталог услијед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и одражавају ли финансијски извјештаји трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези с, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја **Института** за 2019. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације **Института** за 2019. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење с резервом

Као што је наведено у Извјештају, **процедуре јавне набавке опреме за калибрацију и еталонског сета нису проведене уз досљедну примјену Закона о јавним набавкама (тачка 6.1. и 6.2. Извјештаја).**

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандарду за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјелку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од **Института** у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство **Института** је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврховито и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе јесу ли активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе користе ли се средства за одговарајуће намјене и је ли пословање **Института**, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 29.06.2020. године

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило јесу ли предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За оцјену усклађености са законима и другим прописима кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2019. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о финансирању институција БиХ.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је финансијску ревизију Института за 2018. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији те изразила позитивно мишљење на финансијске извјештаје Института и позитивно мишљење на усклађеност пословања, уз скретање пажње на слабости и недостатке у провођењу процедура јавне набавке авио-карата и компјутерске опреме.

У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених слабости. Институт је поступио у складу с чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и извјестио нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у циљу надилажења неправилности идентификованих у Извјештају о обављеној ревизији за 2018. годину.

Увидом у предузете активности, дајемо осврт на реализацију препорука:

Оцјена реализације препорука	Реализован а	Реализаци ја у току	Нереализова на
Институт је и у текућој години слао ургенције Генералном секретаријату Савјета министара БиХ за повећање броја возила.			
Институт је наставио са праксом ангажовања лица по уговору о дјелу од којих су неки ангажовани већ дужи временски период.			
Институт је и током 2019. године набављао авио-карте из донаторских средстава без			

провођења процедуре јавне набавке. Током године донатор је доставио документ којим се регулишу набавке роба и услуга гдје, између осталог, стоји да се набавке врше тако да се поштује принцип најбоље вриједности за новац или најниже цијене, ако је то могуће. Због тога је Институт увео праксу да се за набавке авио-карата из донаторских средстава за сваку појединачну набавку траже три понуде како би се задовољио захтјев донатора.			
Као и претходне године, уочени су одређени недостаци приликом сачињавања тендерске документације код набавки из капиталних средстава.			

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Институт је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Према Правилнику о унутрашњој организацији Института, утврђена су укупно 72 радна мјеста. Институт је још 2015. године према Савјету министара БиХ, а у складу с Одлуком о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ, упутио Приједлог правилника о унутрашњој организацији са систематизацијом Института, ради давања сагласности на исти. Уз Приједлог правилника достављена су и потребна мишљења мјеродавних органа. Приједлогом није предвиђено повећање укупног броја извршилаца.

Институт је више пута упућивао ургенције према Савјету министара БиХ тражећи обавијест о статусу упућеног материјала, односно стављању на дневни ред сједница Савјета министара БиХ. Међутим, Приједлог правилника о унутрашњој организацији, из непознатих разлога, још увијек није усвојен од стране Савјета министара БиХ. Тренутачно важећи Правилник о унутрашњој организацији Института донесен је 2006. године.

У складу са Законом о метрологији, у оквиру Института дјелује Савјет за метрологију, као стручно савјетодавно тијело. Савјет учествује у формирању стручних метролошких комисија, предлаже научне и образовне активности у области метрологије те даје стручну оцјену годишњих планова и извјештаја о раду Института и ентитетских институција за метрологију у Федерацији БиХ и Републици Српској, на захтјев Савјета министара БиХ или ресорног министра. Чланове Савјета именује Савјет министара БиХ на приједлог директора Института и ентитетских институција за метрологију у Федерацији БиХ и Републици Српској.

Иако је Институт још 2015. године према Савјету министара БиХ на сагласност упутио Приједлог одлуке о именовању чланова Савјета за метрологију са свим потребним попатним материјалом, Савјет министара БиХ, из непознатих разлога, још увијек није дао сагласност на Приједлог одлуке.

Институт је документовао кључне пословне процесе унутар организационих јединица те утврдио и процијенио ризике за остваривање циљева институције. Донесена је стратегија управљања ризицима. Именовано је лице задужено за успостављање и развој финансијског управљања и контроле као и радна група за израду и провођење

акционог плана за успостављање и развој финансијског управљања и контроле. Ажуриран је регистар ризика те је достављен извјештај руководиоцу институције о најзначајнијим ризицима. Институт је усвојио интерне процедуре које детаљно уређују специфичне пословне процесе Института, као и процесе јавних набавки, наплате прихода, евидентирања трансакција и друге процесе. Такође, Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ достављен је Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли за 2019. годину. У Извјештају нису наведене мјере које се планирају предузети на даљем развоју финансијског управљања и контроле.

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ и Одлуком о критеријумима за успоставу јединица интерне ревизије у институцијама БиХ, интерну ревизију у Институту би требало обављати Министарство спољне трговине и економских односа БиХ. Констатовано је да у 2019. години није било активности у вези с интерном ревизијом у Институту.

4. БУЏЕТ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2019. годину¹, Институту су одобрена средства у износу од 2.611.000 КМ. С обзиром на то да је наведени Закон усвојен тек крајем 2019. године, Институт се током године финансирао на основу одлука о привременом финансирању институција БиХ (четири одлуке). Институт је располагао и средствима новчаних донација на основу пројекта „Европски програм за истраживање и иновације у метрологији“ у износу од 274.513 КМ. Дакле, Институт је у 2019. години располагао с укупно 2.885.513 КМ.

Институт је, у складу с Инструкцијом о реструктурисању расхода буџетских корисника за 2019. годину и Одлуком о реструктурисању расхода Министарства финансија и трезора БиХ, реструктурисао одобрена средства у укупном износу од 34.000 КМ. С обзиром на то да се нису могле предвидјети околности које су довеле до реструктурисања расхода, извршено реструктурисање је оцијењено као оправдано.

Институт је израдио Извјештај о раду за 2019. годину те 12.03.2020. године доставио материјал Савјету министара БиХ.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Институт је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2019. годину и доставио га мјеродавним тијелима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року. Годишњи извјештај је сачињен у складу с Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Инструкцијом за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу буџета буџетских корисника.

5.1 Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 01.01. до 31.12.2019. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 2.470.267 КМ, што је на нивоу извршења буџета од претходне године. Расходи из такозване непосредне

¹ Службени гласник БиХ, број 84/19

потрошње извршени су у износу од 2.470.267 KM, а извршење новчаних донација износило је 270.017 KM. Буџет је извршен 95% у односу на расположива средства.

Финансијски значајни расходи односе се на: бруто плате и накнаде плате (1.308.773 KM), трошкове закупа (270.601 KM), уговорене и друге услуге (152.475 KM), накнаде трошкова запослених (135.584 KM) те трошкови набавке опреме (210.625 KM). Трошкови закупа настали су на основу уговора о закупу канцеларијског простора (269.779 KM) и закупу паркинг простора (822 KM). Институт закупљује канцеларијски простор укупне површине од 1.095 м² те подрумски простор површине 120 м².

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1 Службена возила

Укупни трошкови употребе и одржавања службених возила у 2019. години износе 26.216 KM. Значајнији трошкови односе се на гориво (15.377 KM), материјал и услуге одржавања возила (4.099 KM) и осигурање возила (1.962 KM).

У складу с Правилником Савјета министара БиХ о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама Босне и Херцеговине², Институт има право на кориштење два возила. Тренутачно Институт посједује четири возила од којих су два специјализована. Једно специјализовано возило користи се за превоз мјерне опреме и технике, док је друго возило специјализовано за верификацију и калибрацију мјерила и еталона запремине текућина (возило уступљено на кориштење лабораторију Херкон д.о.о. Мостар на период од десет година).

Питање посједовања специјализованих возила неопходних за обављање темељне дјелатности Института још увијек није ријешено. Иницијатива за повећање броја службених возила упућена је Генералном секретаријату Савјета министара БиХ још 2016. године уз неколико ургенција на које се Генерални секретаријат није очитовао.

ПРЕПОРУКА 1

Институт треба, у сарадњи с мјеродавним институцијама, ријешити питање посједовања специјализованих возила.

5.1.2 Уговори о дјелу

Институт је, у 2019. години, ангажовао 13 лица по уговору о дјелу у укупном износу од 41.430 KM. Два лица ангажована су за послове који су исти или слични пословима дефинисаним Правилником о унутрашњој организацији Института (послови чишћења просторија и кафе кухиње те књиговодствени послови у укупном износу од 9.650 KM). За послове подршке у раду лабораторија ангажована су два лица (износ од 4.700 KM). Остали уговори о дјелу (девет лица у износу од 27.080 KM) односе се на реализацију пројеката, услуге превозиња, анализу, обраду и унос текстова на web страницу, анализе smart енергетских рјешења и графичке припреме материјала, припрему техничких спецификација и провођење јавних набавки.

² Службени гласник БиХ, број 26/14

Сматрамо да је пракса ангажовања лица путем уговора о дјелу нетранспарентна и неприхватљива за јавни сектор. Овакав ангажман би евентуално био оправдан у изузетним случајевима и то за послове који се јављају повремено.

ПРЕПОРУКА 2

Институт би требао детаљно анализирати ангажман лица путем уговора о дјелу, а посебно за послове који представљају обављање редовних послова из мјеродавности Института.

5.2 Преглед прихода и примитака

На основу Закона о метрологији, Институт остварује приходе обављањем послова калибрације еталона и мјерила, верификације мјерила, испитивања и одобрења типа мјерила, оцјењивања усклађености мјерила, именовања и надзора рада именованих лабораторија, испитивања предмета од племенитих метала те других послова из области метрологије.

Укупно остварени приходи Института с 31.12.2019. године износе 678.456 КМ. Приходи се остварују на основу подзаконских аката Института и Наредбе о уплатним рачунима о административним таксама. Дио прихода се остварује на основу услуга које директно обавља институт, а дио на основу услуга које обављају именоване лабораторије те на основу тога Институту уплаћују 20% од вриједности обављене услуге. Наплаћени приходи у главној књизи се периодично усаглашавају с ванбилансним евиденцијама о приходима.

Финансијски најзначајније ставке јавних прихода остварене су на основу верификације мјерила (385.527 КМ) и испитивања садржаја племенитих метала (184.321 КМ).

5.3 Биланс стања

Укупна актива Института исказана је у износу од 6.102.244 КМ, а састоји од краткорочних потраживања (1.030 КМ) и неотписане вриједности сталних средстава (6.101.214 КМ). Краткорочна потраживања се односе на два пута плаћене обавезе Института према правним и физичким лицима.

Пасива Института укупно износи 6.575.715 КМ, а чине је краткорочне текуће обавезе (143.127 КМ), обавезе према запосленима (123.393 КМ), краткорочна разграничења (207.981 КМ) те извори средстава (6.101.214 КМ).

Краткорочне текуће обавезе се највећим дијелом односе на обавезе према добављачима (91.788 КМ), а обавезе према запосленима се односе на обавезе за бруто плату за децембар 2019. године, које су измирене почетком 2020. године.

Краткорочна разграничења су извршена на основу закључених уговора крајем године, за што су средства планирана у буџету текуће године. Рачуни по овако закљученим уговорима требају бити испостављени у 2020. години.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

5.4 Преглед динамике запошљавања

Према прегледу динамике запошљавања, у периоду од 01.01. до 31.12.2019. године, у Институту су планирана 53 запослена. Укупан број запослених на крају године био је 55, од чега је 49 запослених на систематизованим радним мјестима, пет приправника примљених на период од годину дана и једна државна службеница ангажована на одређено вријеме уз сагласност Агенције за државну службу БиХ до окончања конкурсне процедуре.

Током године, у радни однос на неодређено вријеме примљена су три лица и то: самостални референт у Одјељењу за документовање и информатику, стручни сарадник у Одјељењу за типско испитивање и сертификавање те самостални референт у Одјељењу за опште, правне и кадровске послове. Приједи су извршени путем јавних огласа у складу са Законом о раду у институцијама БиХ, односно Законом о државној служби у институцијама БиХ.

Четири државна службеника су унапријеђена на позицију с вишим коефицијентом за обрачун плате наконведеног интерног конкурса, а један државни службеник је интерно распоређен на друго радно мјесто с истим коефицијентом за обрачун плате.

Радни однос је престао за укупно седам запослених по различитим основама (смрт, пензионисање, истек уговора).

6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Институт је у јануару 2019. године донио План набавки за 2019. годину. Набавке су проводиле комисије за набавке именоване за сваки поступак посебно.

Набаве су реализоване у износу од 451.355 КМ, од чега се на набавке из текућих издатака односи 253.223 КМ, а на набавке из капиталних издатака 198.132 КМ. Проведено је осам конкурентских поступака у вриједности од 140.256 КМ те један преговарачки поступак у вриједности од 116.766 КМ, док су остале процедуре проведене директним споразумом.

Предметом ревизије биле су финансијски значајније и, према професионалној просудби ревизора, ризичније процедуре јавних набавки (набавка еталонског сета за калибрацију у вриједности од 116.766 КМ, набавка услуга физичко-техничког обезбјеђења у вриједности од 18.743 КМ и набавка лабораторијске опреме, клип-цилиндра, у вриједности од 49.959 КМ).

6.1 Набавка опреме за калибрацију

Процедура избора најповољнијег добављача за набавку опреме за калибрацију (клип-цилиндар) и два преносна рачунара покренута је конкурентским захтјевом за достављањем понуда процијењене вриједности од 42.720 КМ без ПДВ-а. Конкурентски захтјев је послат на три адресе те објављен на порталу јавних набавки. Тендерском документацијом дефинисани су услови за личну, професионалну и техничку способност коју изабрани добављач треба да испуни. Дефинисане су и техничке карактеристике опреме за калибрацију, као и преносних рачунара.

Код дефинисања карактеристика рачунара наведено је да се захтијева оперативни систем „MAC OS“ који упућује на то да се набавком захтијева одређена марка рачунара,

с обзиром на то да се овај оперативни систем користи код Apple уређаја. То значи да је тендерском документацијом вршено преферирање одређене марке, што је у супротности с чланом 54. Закона о јавним набавкама гдје у ставу 9. стоји да „Осим ако није оправдано предметом набавке, у техничкој спецификацији не смије се упутити на одређеног произвођача, на поријекло или на посебан поступак, на марке, патенте, типове или одређено поријекло, ако би се тиме погодновало или би се искључили одређени господарски субјекти или одређени производи“.

Обавјештење о набавци у систем „е-набавке“, као и позив за преузимање тендерске документације, упућени су 26.12.2019. године, а понуђачима је остављен рок за достављање понуда само један дан, односно до 27.12.2019. године.

Закон о јавним набавкама не прописује минимални рок за предају понуда у конкурентском захтјеву за доставу понуда, него је остављена могућност да сам уговорни орган, на основу сложености и вриједности предмета набавке, одреди колико је понуђачима довољно времена да припреме и доставе своје понуде. Став Агенције за јавне набавке је да тај рок мора бити примјерен, јер у случају прекратког рока за пријем понуда постоји већи ризик да се не добије довољан број понуда.

Оваквим поступањем Институт је смањио могућност достављања већег броја понуда, чиме би се постигла већа конкуренција и евентуално добивање повољније цијене за тражену опрему.

У тендерској документацији је, претпоставља се грешком, због брзине обављања посла, у појединим дијеловима наведен сасвим други предмет набавке, нпр. да ће се цијена нафте мијењати због промјене на тржишту, као и да се уз образац за цијену понуде обавезно достави копија ОРС обрасца који се такође односи на набавку горива.

У предвиђеном року стигла је само једна понуда добављача укупне вриједности 42.700 КМ (без ПДВ-а), од чега се 9.009 КМ односи на преносна рачунала марке Apple. Комисија за набавку је утврдила да добијена понуда испуњава захтјеве из тендерске документације те дала препоруку директору Института да се она изабере као најповољнија. Уговор је, након прибављеног мишљења Правобранилаштва БиХ, потписан 31.12.2019. године. Опрема је испоручена и фактурисана у складу с потписаним уговором. У овом поступку јавне набавке није било жалби странки у поступку.

Институт је, противно Закону о јавним набавкама, код набавке преносних рачунара преферирао одређену робну марку. Мишљења смо да је понуђачима остављен прекратак рок за достављање понуда чиме се, као и у претходном случају, умањује конкурентност што је једно од општих принципа према Закону о јавним набавкама.

ПРЕПОРУКА 3

Уважавајући чињеницу да је Институт, због касног усвајања буџета и немогућности набављања опреме због привременог финансирања, покушао провести набавку до краја године, мишљења смо да би се више пажње требало посветити састављању тендерске документације како би се процедуре провеле у складу са Законом о јавним набавкама, посебно уважавајући опште принципе Закона о јавним набавкама.

6.2 Набавка еталонског сета

Институт је Планом набавки за 2019. годину предвидио набавку лабораторијске опреме отвореним поступком у укупној вриједности од 210.000 КМ.

С обзиром на то да је буџет институција БиХ усвојен тек крајем 2019. године, Институт није могао раније покренути процедуру набавке, јер то у условима привременог финансирања није допуштено.

Институт је набавку еталонског сета провео у складу с чланом 21. тачка ц) Закона о јавним набавкама, односно преговарачким поступком без објаве обавјештења. Као разлог за провођење наведеног поступка наведено је усклађивање с промјенама у Европској директиви за мјерне инструменте и редефинисање номиналног те повећање односа номиналног и минималног протока воде, због чега је капацитет постојеће линије за калибрацију мјерила протока постао недовољан тј. не може испунити нове захтјеве у погледу остваривања номиналног и минималног протока.

Поступак процијењене вриједности (100.000 КМ без ПДВ-а) покренут је 26.12.2019. године. Рок за достављање захтјева за учешће био је 30.12.2019. године до 10 сати. Понуђач је доставио захтјев за учешће, а комисија за набавке је констатовала да су испуњени сви захтјеви наведени у тендерској документацији те је предложила да се упутити захтјев наведеном понуђачу за достављање почетне понуде. Понуда је достављена истог дана те се одмах, тј. у 15 сати и 15 минута, приступило преговарању.

У процесу преговарања понуђач је изјавио да остаје при почетној понуди, а комисија је констатовала да је понуђена цијена у оквиру планираних средстава те позвала понуђача да до 16 сати достави коначну понуду. Понуђач је доставио коначну понуду у предвиђеном времену те је комисија дала препоруку да се истом додијели уговор у вриједности од 99.800 КМ без ПДВ-а, тј. 116.766 КМ с ПДВ-ом. Одлука о избору најповољнијег понуђача донесена је исти дан, а мишљење Правобранилаштва БиХ прибављено је дан касније, односно 31.12.2019. године. Уговор с изабраним понуђачем закључен је 31.12.2019. године те књижен на позицију временских разграничења. Испорука опреме извршена је 13.02.2020. године.

Преговарачки поступак без објаве обавјештења о набавци је законом предвиђен поступак, али је легитиман само ако су испуњени услови за његову примјену дефинисани Законом о јавним набавкама. Будући да преговарачки поступак без објаве обавјештења пријети да угрози основне принципе јавних набавки јер је најмање конкурентан и транспарентан, требало би га користити само у изнимним и законом оправданим случајевима.

С обзиром на то да је Институт Планом набавки предвидио предметну процедуру провести отвореним поступком и да се План није мијењао током године, а да нам нису презентовани довољни докази о испуњености услова наведених у одлуци о покретању који се односе на став 21. тачка ц) Закона о јавним набавкама, нисмо се увјерили у оправданост провођења ове врсте поступка.

Такође, сматрамо да је рок за достављање понуда за учешће у поступку јавне набавке непримјерено кратак, посебно с обзиром на сложеност и вриједност предметне набавке.

ПРЕПОРУКА 4

Институт треба процедуре јавних набавки проводити у складу са Законом о јавним набавкама, како би се обезбиједио принцип недискриминације према добављачима, као и принцип правичне и активне конкуренције на тржишту.

7. ОСТАЛО

7.1 Донације

Институт је у 2019. години располагао средствима из донација у укупном износу од 274.513 КМ, а која се односе на програм посебне намјене „Европски програм за истраживање и иновације у метрологији“ (EMPIR) и која су уплаћена од стране Европског савеза националних метролошких института (EURAMET) за трошкове учешћа Института у вишегодишњим истраживачким пројектима из области метрологије.

Током 2019. године дозначена су средства у износу од 233.621 КМ, док је из 2018. године пренесено 40.892 КМ неутрошених средстава. За праћење реализације овог пројекта успостављен је засебан пројектни код у ИСФУ систему Министарства финансија и трезора БиХ. Укупна реализација пројекта посебне намјене током 2019. године износила је 270.017 КМ, а неутрошена средства у износу од 4.496 КМ су пренесена у 2020. годину. Средства су највећим дијелом утрошена за службена путовања у износу од 156.173 КМ, набавку материјала 19.262 КМ и уговорене услуге 30.628 КМ. Врши се редовно извјештавање о утрошеним средствима из пројекта.

8. КОМЕНТАРИ

Институт није у остављеном року доставио коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2019. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај, без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2019. годину.

Вођа тима за финансијску ревизију

Данијел Јозић, виши ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Муневера Бафтић, виши ревизор,
с.р.

Чланови тима за финансијску ревизију

Аниса Јусић, ревизор, с.р.

Енес Алић, ревизор, с.р.

Жељко Ћавар, ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије

Драгољуб Ковинчић, виши
ревизор, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2019. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2019. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2019. годину

Институт за метрологију Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Проценат 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	2,321,000	0	2,321,000	2,259,642	97
Бруто плате и накнаде	1,353,000	0	1,353,000	1,308,773	97
Накнаде трошкова запослених	165,000	-28,000	137,000	135,584	99
Путни трошкови	100,000	20,000	120,000	119,232	99
Издаци телефонских и поштанских услуга	28,000	0	28,000	25,854	92
Издаци за енергију и комуналне услуге	74,000	0	74,000	70,032	95
Набавка материјала	45,000	0	45,000	41,682	93
Издаци за услуге превоза и горива	16,000	2,000	18,000	17,809	99
Унајмљивање имовине и опреме	271,000	0	271,000	270,601	100
Издаци за текуће одржавање	107,000	12,000	119,000	115,638	97
Издаци за осигурање	3,000	0	3,000	1,962	65
Уговорене и друге посебне услуге	159,000	-6,000	153,000	152,475	100
2. Капитални издаци	290,000	0	290,000	210,625	73
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	290,000	0	290,000	210,625	73
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвест. одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња(1+2+3)	2,611,000	0	2,611,000	2,470,267	95
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
			0		
7. Програми посебне намјене	0	274,513	274,513	270,017	98
Европски програм за истраживање и иновације у метрологији (EMPIR)	0	274,513	274,513	270,017	98
8. Укупно (4+5+6+7)	2,611,000	274,513	2,885,513	2,740,284	95

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02..2020. године.

Директор:
Зијад Џемић

Биланс стања на 31.12.2019. године

Институт за метрологију Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2019.	31.12.2018.	Проценат 2/3*100
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	1,030	0	
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	1,030	0	
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	6,101,214	6,991,692	87
Стална средства	15,974,498	15,392,348	104
Исправка вриједности	9,873,284	8,400,656	118
Неотписана вриједност сталних средстава	6,101,214	6,991,692	87
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	6,102,244	6,991,692	87

3. Краткорочне обавезе и разграничења	474,501	272,234	174
Краткорочне текуће обавезе	143,127	71,353	201
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	123,393	126,260	98
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	207,981	74,621	279
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	6,101,214	6,991,692	87
Извори средстава	6,101,214	6,991,692	87
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	6,575,715	7,263,926	91
------------------------------	------------------	------------------	-----------

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02.2020. године.

Директор:
Зијад Џемић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба добити одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Института за метрологију Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Институт) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2019. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015.). Руководство је такође обавезно поступати у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2019. (Службени гласник БиХ, 84/19) и пратећим упутствима, појашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Института.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера како би се спријечиле и откриле проневјере и остале незаконитости.

Датум, 27.04.2020. године

Директор:

Зијад Џемић